

Ihmiset kokivat, ettei heillä ole väliä

Helsingin Sanomissa oli tammikuussa artikkeli terveysasemien toiminnasta. Tutkija Laura Kihlström halusi selvittää, miltä näyttää tämän hetken todellisuus terveysasemillamme. Hän oli vuoden aikana viettänyt 450 tuntia kolmen eri terveysaseman odotushuoneissa katsellen, kuunnellen ja tehden muistiinpanoja. Lisäksi hän oli haastatellut ihmisiä. Hän halusi selvittää, miten soteuudistus koetaan perusterveydenhuollon arjessa.

Tutkija teki havaintoja paitsi terveysasemien asiakkaita myös henkilökunnasta. Henkilökunnan työssä näkyi vahva ammattitaito ja lämmin, inhimillinen suhtautuminen asiakkaisiin. Monet olivat tietoisesti valinneet terveysaseman työpaikakseen. "Heille oli tärkeää, että pääsee oikeasti huolehtimaan yhteiskunnan heikoimmista, työ on aina vaihtelevaa eikä tarvitse erikoistua yhteen juttuun."

Asiakaskunnassa oli monenlaista väkeä. Oli lapsiperheitä, vanhuksia ja työikäisiä. Asiakkaiden joukossa oli edustajia laajalti eri sosiaaliluokista, myös hyväosaisia. Kaikilla ei ole terveysvakuutusta tai työterveyshuoltoa, joiden avulla pääsee yksityisiin terveyspalveluihin.

Tutkijan mielestä on outoa, miten vähän perusterveydenhuollon kehittämisestä puhutaan poliittisella tasolla. Keskustelutilan vievät erikoissairaanhoidon kehittäminen ja suuret sairaalahankkeet. Samaan aikaan, hiljaisuudessa, murennetaan perusterveydenhuollon palveluverkkoa ikään kuin nämä palvelut eivät olisi ihmisille tärkeitä.

Ensimmäinen asia, jota ihmiset kaipaavat terveysasemalle tullessaan on vuorovaikutus ihmisen kanssa. Puhelinasiointi automaattisen puhelinvastaajan kanssa ei ole vuorovaikutusta. Kun automaatin lupaus takaisinsoitosta jää toteutumatta, menee vuorovaikutus miinuksen puolelle. Silloin ihmisten kokemus on: minut on hylätty, minusta ei välitetä, minulla ei ole mitään arvoa.

Tutkijan mukaan järkyttävintä oli nähdä, miten syvät arvottomuuden kokemukset toistuivat. Hylätyksi tulemisen kokemukset ulottuivat asiakkaiden lisäksi henkilökuntaan. Soteuudistuksen päättäjät ja toimeenpanijat eivät ole olleet kiinnostuneita terveysasemien työntekijöiden mielipiteistä. Syntyy vaikutelma, että on luovuttu hyvinvointivaltion perustavista arvoista. Onko niin, että jos en tuota mitään yhteiskunnalle, niin en ansaitse näitä palveluita, ihmiset kysyvät pettyneinä.

Kihlströmin tutkimuksen tulokset ovat samansuuntaisia kuin EETU:n tuottamassa Huomiseen kynnyksellä 2025 -tutkimuksessa, jossa selvitettiin eläkkeensaajien vakavimpia huolenaiheita. Onko inhimillisuus, empatia ja solidaarisuus murenemassa yhteiskunnassamme?

Tutkija Kihlströmin mukaan "on vahvaa näyttöä siitä, että ihmisten kokemukset sote-palveluista säteilevät laajemmin siihen, miten he kokevat kuuluvansa yhteiskuntaan." Jos ihmisten luottamus yhteiskuntaan romahtaa, tällä voi olla vakavia seurauksia myös demokratian kannalta.

LEDARARTIKEL PÅ SVENSKA, SIDAN 39.

TÄSSÄ NUMEROSSA MM. >>>>>

Edunvalvontaa ja ajankohtaista s. 3–7

8 Ei navigaattoria, ei matkasuunnitelmaa – omalla autolla Puolassa ja Unkarissa 1979, osa 1 (2)

Vankiparakki Auschwitzissa

26 Viikonloppu täynnä upeita esityksiä

Duo Aila ja Raija

Eläkkeensaaja

56. vuosikerta

EKL

Lehden irtonumerot esimerkiksi yhdistysten tapahtumiin Lehtinipputilausten pitää olla meillä viimeistään 2,5 viikkoa ennen lehden ilmestymispäivää. satu.valimaa@ekl.fi

TOIMITUKSELLINEN AINEISTO

Lehtijutut ja niihin liittyvät kuvat toimitus@ekl.fi
Kilpailutoimintaan liittyvät jutut marja.raitojarju@ekl.fi
Ansiomerkkilistat ja yhdistysten merkkipäivätiedot sissi.kahkonen@ekl.fi

YHDISTYSTEN JA PIIRIEN ILMOITUKSET

kuten kokouskutsut ja muut maksulliset ilmoitukset satu.valimaa@ekl.fi

MEDIAINFO JA ILMOITUSMYynti

www ekl fi/tietoa-meista/elakkeensaaja-lehti/ilmoitusmyynti
Satu Välimaa, 09 6126 8428, 045 110 4122, satu.valimaa@ekl.fi

OSOITTEENMUUTOKSET, LEHTIREKISTERI

jasenasiat@ekl.fi, 09 6126 840.
Huom! Jäsen ilmoittaa muutoksistaan omaan yhdistykseensä, joka toimittaa tiedot edelleen liittoon.

AIKATAULU 2026

NUMERO / TEEMA	Toimituksellinen aineisto	Ilmoitusvaraukset ja aineisto	Lehtirekisteri-muutokset	Ilmestymispäivä
1 Matkailu ja liikunta	30.12.	21.1.	28.1.	13.2.
2 Luonto ja kestävä kehitys	23.2.	18.3.	25.3.	10.4.
3 Kulttuuri ja hyvinvointi	13.4.	6.5.	13.5.	29.5.
4 Terveys ja turvallisuus	27.7.	19.8.	26.8.	11.9.
5 Ruoka, juhla ja muistot	26.10.	18.11.	25.11.	11.12.

Eläkkeensaaja-lehti, PL 168, 00531 Helsinki • www ekl fi/tietoa-meista/elakkeensaaja-lehti • Päätoimittaja Ilkka Kantola, 050 512 2173, ilkkakantola57@gmail.com • Toimitussihteeri Anneli Velho, 09 6126 8444, 044 263 7021, anneli.velho@ekl.fi • Taitto Vitale Ay / Taina Leino • Paino Sanomapaino, Sanomala Oy Vantaa • ISSN 0355-6557 • Lehti on Aikakausmedia ry:n jäsen.

EKL

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Pensionstagarnas Centralförbund PCF rf

Haapaniemenkatu 14, 2. krs. PL 168, 00531 Helsinki
toimisto-aika ma 8.30–16, ti 9.30–16, ke–pe 8.30–16
puhelinpalvelu ma–pe 10–15, puh. 09 6126 840
sähköposti: etunimi.sukunimi@ekl.fi

Juntumaa Inari, järjestöjohtaja.....	040 905 1940
Keränen Jussi, järjestösuunnittelija.....	050 522 1946
Kivinen Eero, sosiaalipoliitt.asiantuntija.....	041 522 1696
Kokko Timo, toiminnanjohtaja.....	09 6126 8420
Kähkönen Sissi, johdon assistentti.....	09 6126 8421
Lehtimäki Marja-Leena, hallintojohtaja.....	09 6126 8430
Lemola-Palm Nonna, järjestösuunnittelija.....	050 573 6068
Manninen Inka, järjestösuunnittelija.....	050 352 4385
Mohammed Rafi, taloushallinnon assistentti.....	09 6126 8431
Raitoharju Marja, järjestösuunnittelija.....	040 450 6565
Utriainen Jarkko, järjestösuunnittelija.....	09 6126 8434
Vartiainen Pekka, järjestösuunnittelija.....	09 6126 8436
Velho Anneli, viestinnän suunnittelija.....	09 6126 8444
Viitanen Juha, järjestösuunnittelija.....	09 6126 8442
Välimaa Satu, myyntisihteeri.....	09 6126 8428

KÄPYLÄN TYÖVÄENTALO

Vipusentie 19 A, 00610 Helsinki • Varaukset EKL, 045 110 4122
Talonmies 050 537 2683 • www ekl fi/tietoa-meista/